

**Gávavencsellői Csicsergő Óvoda és
Bölcsőde
Szakmai Programja
2023 – 2028**

BEVEZETÉS

Szakmai programunk célja a bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjának magas szintű megvalósítása, a szakmai értékek megőrzése és továbbadása, új módszerek, tevékenységek bevezetése, a dolgozók és szülők szemléletének formálása, kapcsolatépítés. Bölcsődénk egy gondozási egységen belül két csoportban működik 24 férőhellyel, feladatát a gyermekjóléti alapellátás feladatkörben végzi.

Családbarát, támogató intézményként biztosítani szeretnénk a gyermekek számára az életkoruknak, fejlettségüknek és egyéni szükségleteiknek megfelelő érzelmi-, értelmi-és mozgásfejlődést, és biztonságos környezetet teremtve lehetőséget adni az új tapasztalatok gyűjtésére, más gyermekekkel való kapcsolatteremtésre, az örömteli játéokra. Fontos számunkra, hogy a nálunk töltött idő alatt a gyermekek ne csak elérjék életkori sajátosságaik legmagasabb szintjét, hanem élményekkel gazdagodva, szeretettel léghőköben töltsék mindennapjaikat.

1. Az intézmény általános adatai

Az intézmény neve: Gávavencsellői Csicsergő Óvoda és Bölcsőde

Székhely címe: 4471 Gávavencsellő, Petőfi utca 5.

Az intézmény típusa: bölcsőde

Tagintézmény címe: 4472 Gávavencsellő, Kápolna utca 3.

Tagintézmény elérhetősége:

Nyitvatartási idő: hétfőtől - péntekig 6: 30 -17: 00 óráig

Ellátási terület: Gávavencsellő Nagyközség közigazgatási területe, szabad férőhely esetén a környező települések közigazgatási területei

Férőhelyszám: 24 fő/2 csoport

Fenntartó neve: Gávavencsellő Nagyközség Önkormányzata

Képviselője: Berecz János

Email: polgarmester@gavavencsello.hu

Telefonszám: 42/572-500

Szakmai program készítőjének neve: Harkály Gyuláné

Szakmai program érvényességi ideje: (2023-2025) a fenntartó jóváhagyásával lép hatályba

Felülvizsgálata: jogszabályváltozásnak megfelelően.

2. Feladatellátás a Kápolna utcai tagintézményében

2.1. Bölcsődei ellátás

Bölcsődénkben a három éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését biztosítjuk. Segítjük a hátrányos helyzetű gyermekeket hátrányaik csökkentésében.

2.2. Gyermekek napközbeni ellátásához kapcsolódó egyéb szolgáltatások

2.2.1. Időszakos gyermekfelügyelet

Bölcsődénkben az alapellátás prioritása mellett gyermekfelügyelet nyújtunk. Nyugodt, biztonságos környezetben, a kortársakkal való együtt játszás lehetőségét biztosítjuk szakszerű felügyelet mellett. Azok a szülők vehetik igénybe ezt a szolgáltatást, akik rész munkaidőben dolgoznak, munkát keresnek vagy tanulnak, esetleg nem jogosultak a bölcsődei ellátásra, de alkalmasságuk van elfoglaltságaik. E térítés ellenében nyújtott szolgáltatást egy-egy órára, napra, de akár több napra, vagy hétre is igénybe lehet venni előzetes bejelentkezés után, a bölcsőde nyitva tartási idején belül. Igény szerint étkezési lehetőséget is biztosítunk szintén térítési díj ellenében. A szolgáltatást a gyermek orvosi igazolás nélkül veheti igénybe. A szülő nyilatkozatot ír alá, hogy gyermeke egészséges, s bemutatja a megkapott kötelező védőoltásokról szóló igazolást, illetve a Gyermekek egészségügyi kiskönyvet.

2.2.2. Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása

A bölcsődei alapellátáson túl korai fejlesztést biztosítunk a Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Szakértői Bizottsága által kiadott szakértői véleménnyel rendelkező kisgyermekek részére. Gyógypedagógus látja el a fejlesztésre szoruló gyermekeket és segíti a kisgyermeknevelők munkáját. Bölcsődénkbe a sérülés típusának megfelelően kerülhetnek be a gyermekek, akik profitálni tudnak az egészséges gyermekcsoporttal való közösségből. Ennek megfelelően: gyengén látó, alig látó, nagyothalló, tanulásban akadályozott, megkésett beszédfejlődésű gyermekek integrációját tudjuk megvalósítani.

3. Az ellátandó terület és célcsoport jellemzői

3.1. Település bemutatása

Gávavencsellő Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében a megyeszékhelytől, Nyíregyházától 35 km-re északra, a Tisza bal partján, valamint a Lónyai-főcsatorna mellett található.

Nagyközségünk a Nyírség tájegységben van, de határának egy része a Tisza folyó egykori árterének, a Rétköznek a nyugati részén terül el.

A települést, családi házas utcák és gondozott zöldövezetek jellemzik, két önálló szomszédos község, Gáva és Vencsellő egyesüléséből jött létre 1971-ben. Az infrastrukturális ellátottság teljes körű (gáz, telefon, szennyvíz, közvilágítás, internet). A kereskedelmi ellátottság és az egészségügyi ellátás is maximálisan biztosított (két orvosi rendelő, két egészségház védőnői szolgálattal, fogászat, tüdőgondozó, gyógyszerár). Az oktatási-nevelési-művelődési feladatokat az általános iskola, óvoda, mini bölcsőde, integrált községi szolgáltató tér és a könyvtár látja el.

Gávavencsellő Nagyközség Önkormányzata a bölcsődét uniós forrásból építette a hatályos építészeti, népegészségügyi előírásoknak megfelelően. A bölcsőde többcélú, közös igazgatású intézményként került kialakításra.

3.2. Ellátottak köre

A bölcsődében a családban nevelkedő – 20 hetestől - 3 éves korú – gyermekek szakszerű gondozását és nevelését végezzük. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, a bölcsődei gondozási-nevelési év végéig maradhat a bölcsődében. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásáról szóló 1997. évi XXXI. törvény {továbbiakban: gyermekvédelmi törvény} 42. § (1) bekezdés értelmében, amennyiben a gyermek még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. életévének betöltését követő augusztus 31. napjáig nevelhető és gondozható intézményünkben.

3.3. Tárgyi feltétel

Tágas, világos játszósobákkal, teraszokkal, szép kerttel rendelkezik az intézmény. Az épület adottságai lehetővé teszik, hogy minden csoportsobához közvetlen terasz kapcsolódjék. A teraszokon biztosítani tudjuk a gyermekek szabad levegőn történő altatását. A teraszok burkolata tisztítható, fertőtleníthető, fagyálló.

A **játszókertek** burkolt és füvesített felületeket, homokozót, minőségi tanúsítvánnyal rendelkező, telepített játékokat biztosítanak a gyermekek számára. A játszótéri eszközök biztonságosságáról szóló 78/2003.(XI.27.) GKM rendeletben foglaltakat tartjuk irányadónak. A tárgyi feltételeket úgy biztosítjuk, hogy azok a gyermekek biztonságát, kényelmét szolgálják.

A **csoportsoba** berendezési tárgyai, a bútorok megfelelnek a gyermekek méreteinek, biztosítják egészségük megőrzését, lehetővé teszik a mozgás és játéki igényük kielégítését. Figyelünk arra, hogy harmóniát árasztó színek és formák, anyagok vegyék körül a

gyermeket. A bútorok megfelelő elhelyezésével alakítjuk ki az elkülönített, nyugodt játszóhelyeket.

Elegendő a hely a nagymozgásos tevékenységekhez és a nyugodt, elmélyült játékokhoz is. Az évszakoknak és az egyes ünnepeknek megfelelően ízlésesen és mértékletesen díszítjük fel a helyiségeket.

A **játékeszközök** kiválasztásánál szem előtt tartjuk a csoport összetételét, az egyes gyermekek igényeit, és az életkorhoz kapcsolódó jellemzőket. A kisgyermeknevelő a csoportszobában elhelyezett eszközöket a csoportba járó gyermekek fejlődéséhez, fejlettségéhez igazítja, szükség szerint cseréjéről gondoskodik. A bölcsőde játékkészlete megfelel az egészségügyi és pedagógiai szempontoknak. Minden tevékenységformához rendelkezésre állnak a megfelelő mennyiségű és minőségű játékszerek. A játékok kiválasztásánál fokozott figyelmet fordítunk arra, hogy könnyen tisztítható, fertőtleníthető legyen, ne okozzon balesetet.

A játék színe, nagysága, formája keltse fel és tartsa ébren a gyermek érdeklődését, többfajta tevékenységre lehessen használni, biztosítsa a nemek közötti egyenlőség elvének betartását. A játékok elhelyezése nyitott játékpolicon, tárolóedényekben, a gyermekek számára elérhető magasságban, a felügyeletet igénylő játékok a kisgyermeknevelő által elérhető polcon van elhelyezve. Fontosnak tartjuk, hogy a tipegőcsoporttól kezdve állandóan elérhető magasságban legyenek elhelyezve az alkotó tevékenység eszközei: jó minőségű esőcsepp formájú zsirkréta, megfelelő felületek biztosítása a firkához (pl. csomagolópapír elhelyezése a burkolaton), saját készítésű természetes alapú főzött gyurma, festék, olló. A kiemelt szakmai célkitűzéshez igazítva minden csoportban változatos és többfajta gyermekhangszert biztosítunk a gyermekek számára.

A gondozáshoz használt **fürdőszoba** biztonságosan megközelíthető. Megfelelően elhelyezett eszközök (pelenkázó asztal, kisszék, törülköző- és fésűtartó, egész alakos tükör, szennyes tartó stb.) segítik a gondozás folyamatosságát. A gyermekvéde és a mosdó elérhetőségét a gyermekek magasságához igazítottuk. A gyermekméretű eszközök lehetőséget adnak az önálló tevékenységhez, a helyes szokások elsajátításához. Az otthoni és a bölcsődei pelenkákat, váltóruhákat rendezetten, jellel ellátott helyen (szekrényekben, polcokon) tartjuk. Esztétikus, könnyen felismerhető, színes jeleket használunk a gyermekek személyes tárgyainak megkülönböztetésére.

A **gyermeköltözőkben** falújságokon helyezzük el a neveléssel, gondozással kapcsolatos aktuális tájékoztatásokat és az egyéb információkat. Rendelkezésre áll a pelenkázó asztal, pad, kényelmes szivacsmatrac. A gyermekek váltóruhája jellel ellátott szekrényekben

helyezhető el. A gyermekek saját ruhában és kényelmes lábbeliben tartózkodnak a bölcsődében.

3.4. Személyi feltétel

Kisgyermeknevelő munkája során figyelembe veszi az orvos és a gyógypedagógus szakmai útmutatását.

Tevékenysége:

- Az egészséges csecsemő és kisgyermek testi és pszichés fejlődésének elősegítésére, követésére és értékelésére alkalmas pedagógiai, pszichológiai, egészségügyi és gondozástechnikai ismeretei birtokában segíti a gyermekek egészséges, harmonikus fejlődését, az önállóság alakulását.
- Az érvényben lévő módszertani elvek, a helyi program figyelembevételével beszoktatja, gondozza, neveli a rábízott gyermekeket.
- Csoportja és az udvar eszközeinek állapotát figyelemmel kíséri, hogy azok a baleset megelőzésnek és a biztonságnak megfelelőek legyenek.
- Gondoskodik a gyermek rendszeres levegőztetéséről, az időjárásnak megfelelő felöltöztetéséről.
- A szülővel állandó kapcsolatot tart, rendszeresen beszámol a gyermekkel kapcsolatos napi eseményekről. A szülővel együttműködve családlátogatási és beszoktatási tervet készít és megvalósítja azt.
- Részt vesz a szülői értekezleteken, illetve megtartja a csoport szülői értekezleteit. Csoportjában vezeti az előírt nyilvántartásokat.

Létszám: 4 fő

Végzettség: csecsemő – és kisgyermekgondozó, kisgyermekgondozó-nevelő

Bölcsődei dajka

Tevékenysége:

- A higiénés követelményeknek megfelelően takarítja az intézmény helyiségeit.
- Előkészíti a gyermekek étkeztetését.
- Segíti a gondozási tevékenységeket.
- A bútorok, az étkezési, valamint a játékeszközök el és lemosását rendszeresen elvégzi. Szükség szerint mossa és vasalja a gyermekek ruhadarabjait és a csoport textíliáit.

Létszám: 2 fő

A gyermekorvos a fenntartóval kötött megbízási szerződésbe foglaltak szerint látja el feladatkörét.

Tevékenysége:

- A bölcsődébe járó gyermekek időszakos orvosi vizsgálata során a gyermek fizikai-, értelmi-, érzelmi állapotának, illetve szocializációjának ellenőrzése, amelyhez felhasználja a saját és a kisgyermeknevelői dokumentációkat.
- A feltárt egészségügyi problémák kisgyermeknevelővel, szülővel történő megbeszélése, illetve szükség esetén szakvizsgálat kérése.
- Baleset, betegség esetén elsősegélynyújtás, ill. a sürgős terápia megkezdése.
- A házi patika összeállítása, rendszeres ellenőrzése, szükséges pótlása.
- A közösség védelme érdekében a védőoltások figyelemmel kísérése és a prevenció.
- Járványveszély esetén az érvényben levő rendelkezéseknek megfelelő intézkedések megtétele.
- A gyermekek heti étrendjének összeállításának segítése, figyelemmel kísérése.

4. A bölcsődei nevelés-gondozás célja, alapelvei

„A bölcsődei nevelés célja, hogy a kisgyermek elsajátítsák azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.”

Célunk a családi nevelés segítése, a gyermek fizikai, érzelmi biztonságának és jólétének megteremtése a napközbeni ellátás keretén belül. Feltétel nélküli szeretettel és elfogadással a gyermekek nemzetiségi és etnikai hovatartozásának tiszteletben tartásával, identitásának erősítésével, tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával elősegíteni a harmonikus fejlődést. Továbbá pszicho-szociálisan érett, önálló, harmonikus személyiség kibontakozásának segítése, az esélyegyenlőség megteremtése, a társadalmi beilleszkedés elősegítése. A nevelés-gondozás célja a szeretetteljes, biztonságot nyújtó, érzelmekben gazdag bölcsődei élet megszervezése, ahol a szakszerű nevelés-gondozás nyugodt légkörben zajlik, és biztosítja a gyermek fejlődéséhez szükséges változatos feltételeket.

A bölcsődei nevelés alapelvei

- *A család rendszerszemléletű megközelítése*

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésünkben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése.

A rendszerszemlélet lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

- *A kora gyermekkori intervenciós szemlélet befogadása*

A kora gyermekkori intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A bölcsődénk funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkori intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelők feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

- *A családi nevelés elsődleges tisztelete*

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. A bölcsőde a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Mindezek értelmében a szülők számára lehetővé tesszük a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsőde életébe.

- *A gyermeki személyiség tisztelete*

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg. Bölcsődei nevelésünk a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Fokozott figyelmet fordítunk az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbözőségek iránti tolerancia kialakítására.

- *A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe*

Meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására, megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciáinak fejlesztéséért.

- A biztonság és a stabilitás megteremtése

A kisgyermek egyéni igényeitől függő, bölcsődénkben történő beszoktatására, adaptációs időszakára úgy tekintünk, mint a kisgyermek elveszett biztonságának újrateremtésére.

A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját kisgyermeknevelő” - rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához. A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét. A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

- Fokozatosság megvalósítása

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelésünk minden területét érintő bármely változásának esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a jó szokások kialakulását.

- Egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empatikus, hiteles nevelői magatartása. A bölcsődei nevelésünkben figyelembe vesszük a kisgyermek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a csoportunkba járó kisgyermek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

- Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei. A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológiai szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit.

A professzionális gondozásunk, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

- *A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása*

A korai életévokban alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír nevelésünkben.

Biztosítjuk annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segítjük az önálló kezdeményezéseit, megteremtve ez által az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

5. Feladatellátás részletes szakmai tartalma

5.1. Gyermekkép

Gyermekképünk egy felszabadultan tevékenykedő, a játékban örömét lelő, a világra és közvetlen környezetére nyitott, érdeklődő kisgyermek, aki a belső érési fejlődési ütemének megfelelően felszabadultan kommunikál az őt körülvevő felnőttekkel és gyermekekkel. Nyugodt, harmonikusan fejlődő, élményekkel teli gyermek, aki képes saját természetes kíváncsisága által tanulni és fejlődni.

5.2. Bölcsődei nevelés feladata

- *A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése*

Bölcsődénk folyamatos, jó kapcsolatot alakít ki a családokkal, mely kölcsönösségen és őszinteségen alapszik. Igyekszünk a család helyzetének megismerésére, nyomon követésére, speciális szükségleteik, esetleges problémáik felismerésére, a problémák okainak felderítésére, megoldási alternatívák felkínálására. A családok megismerésének elsődleges színtere a családlátogatás, melynek során otthoni környezetben ismerhetjük meg a gyermeket és szüleit. Fontos színtere a bizalmi kapcsolat megalapozásának, mely a gyermek harmonikus személyiségfejlődését segíti. A kisgyermeknevelők tájékozódhatnak gyermeknevelési szokásaikról, a gyermeknek a családban elfoglalt helyéről, fejlődéséről, a család erősségeiről, gyengeségeiről. A szülővel történő beszoktatás során a kisgyermeknevelő további fontos információkhoz juthat a családdal kapcsolatban. Megfigyelheti a gondozási helyzeteket, hogyan viszonyul a gyermek és szülője egymáshoz. A szülők is megismerhetik a bölcsődei napirendet, a gyermekcsoport szokásait, beleláthatnak a kisgyermeknevelők munkájába,

részesei lehetnek mindennapi életünknek, megtapasztalhatják gyermekük viselkedését a közösségben.

Figyelünk arra a későbbiekben is, hogy a napi betekintések alkalmával tájékozódhassanak a gyermek viselkedéséről, fejlődéséről. Egyéni tanácsadással is segítjük a szülőket, megerősítve őket szülői kompetenciájukban.

- Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

A kisgyermeknevelő feladata a gyermek testi, lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése, a gyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása. A gyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz igazodó napirend biztosítja az életkornak megfelelő változatos, aktív tevékenységet, mely legfőképp a játék közben valósul meg. Az egészséges életmódhoz hozzá tartoznak az alapvető szükségletek, az egészséges táplálkozás, a mozgás, a szabad levegőn való tartózkodás és a pihenés feltételeinek biztosítása.

A szabad levegőn játszás lehetőségét mindennap biztosítjuk az időjárás figyelembevételével. A lehető legtöbb időt tartózkodnak a gyerekek a friss levegőn, ami igen kedvezően hat az általános közérzetre, a test növekedésére, az izomzat fejlődésére, a légzésre, a vérkeringésre, az anyagcserére, az étvágyra, az alvásra, de nagyban befolyásolja a szellemi fejlődést is. Az egészséges életmód, az egészségnevelés érdekében hangsúlyt fektetünk az alapvető kulturhygiénés szokások kialakítására (étkezés, mosakodás, öltözködés, alvás, szobatisztaságra nevelés, pihenés, levegőzés, játék, mozgás). A hygiénés műveletek elsajátításában nagy szerepe van az utánpótlásnak, a felnőtt példamutatásának. Az életkornak megfelelő helyes életritmus, a jó napirend kialakítása, az egészséges testi és szellemi fejlődés alapfeltétele.

A lelki egészség szempontjából döntő jelentőségűek az első években szerzett benyomások. Az adaptáció és az azt követő időszak érzelmi jelei többnyire láthatóak, de az sem ritka, hogy a gyermek belső feszültségekkel küzd. A kisgyermeket körül vevő bölcsődei szakemberek a gyermek viselkedését folyamatosan figyelemmel kísérik, annak érdekében, hogy felismerjék a lelki problémákat, a stressz jeleit és segítik ezek feldolgozását. Mindent megteszünk azért, hogy a gyermek biztonságban érezze magát, és elfogadja az új környezetét. Figyelünk a mentálhygiénés változásokra, tünetekre és kompetencia határainkon belül kezeljük ezeket. Sikerélményekhez juttatjuk a gyermekeket, megerősítjük a helyes viselkedést. Figyelmet fordítunk az agresszió megelőzésére, a játék segítségével oldjuk a feszültségeket. A szeretetteljes légkör, a rendszeresség, a következetesség biztonságérzetet ad.

A gyermek legtermészetesebb megnyilvánulása a mozgás. Csecsemő és kisgyermekkorban alakulnak ki az alapvető mozgásformák. A gyermekek mozgásigénye nagy, az egészséges gyermek szívesen és örömmel mozog.

A mozgásigény kielégítését a szabad játék és mozgás biztosításával, a szabadban és a szobában történő tevékenységekkel, mozgáskezdeményezéssel segítjük. A környezetet balesetmentessé tesszük, a veszélyhelyzeteket igyekszünk kiküszöbölni. Olyan körülményeket teremtünk, amelyek fokozzák a mozgáskedvet, változatos mozgásformákra adnak lehetőséget. Elegendő időt, megfelelő helyet, eszközöket biztosítunk a mozgáshoz a csoportban és az udvaron. A csecsemőknek védett, elegendő térrel rendelkező helyett biztosítunk (hempergő, elkerített szobasarok). A gyerekek állandó felügyelet mellett, szabadon, egyéni fejlettségüknek, állapotuknak, belső aktivitásuknak megfelelően gyakorolhatják a nagymozgásokat, finom mozgásokat.

Az étlap szerkesztésénél figyelembe vesszük a korszerű gyermekélelmezés követelményeit, a bölcsődeorvos javaslatát. Az étrend mindenkor a gyermekek életkori sajátosságai alapján összeállított ételekből áll, melyet koruknak és fejlettségüknek megfelelő módon, és mennyiségben kapnak meg. Az ételek tárolása, tálalása, ételminta vétele az előírásnak megfelelően történik.

- *Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése*

A kisgyermek szocializációjának elsődleges színtere a család, itt érik az első érzelmi hatások, itt tanulja meg az alapvető emberi értékeket. A későbbiekben, úgynevezett másodlagos szocializációs tényezőként lépnek be, a tágabb környezeti hatások, köztük a bölcsőde is. A hozzánk érkező gyermekek érzelmi fejlődésére és szocializációjának segítésére nagy gondot fordítunk. Fontosnak tartjuk a derűs, nyugodt légkör biztosítását, segítjük a gyermekek beilleszkedését. Segítjük a bizalmon és elfogadáson alapuló társas kapcsolatok kialakulását, az együttélés szabályainak elfogadását, a másik iránti nyitottság, empátia és tolerancia fejlődését. A kommunikatív képességek fejlődésének segítése a kommunikációs kedv felkeltésével és fenntartásával folyamatos az intézményünkben. A sajátos nevelési igényű, a hátrányos helyzetű gyermekek nevelésére, gondozására külön gondot fordítunk, hogy a gyermekek minden segítséget megkapjanak hátrányaik leküzdéséhez. Az ép és sajátos nevelési igényű gyermekek fejlődésének a kulcsa az érzelmi biztonság nyújtása, alapja a bizalmon és elfogadáson alapuló társas kapcsolatok alakulásának, segíti a másik iránti nyitottság, empátia és tolerancia fejlődését. Bölcsődénkben a tárgyi környezet és személyi környezet, a tevékenységek minden gyermek számára biztosítja a környezet és egymás aktív

megismerését. Ebben a környezetben az ép gyermekek mintát nyújtanak a sajátos nevelésű igényű gyermekek számára, és a fejlődésük többoldalú megtámogatása által csökkenek, azok a hátrányok mely a társadalomba való beilleszkedésüket nehezíti.

Az ép gyermekek számára lehetővé teszi a másság megismerését, partnerséget alakít ki a sajátos nevelési igényű gyermekek és ép társaik között.

- *A megismerési folyamatok fejlődésének segítése*

A közvetlen, sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalás biztosítása által segítjük a megismerési folyamatok fejlődését. A megismerő folyamatok alapját az érzékelés, észlelés útján szerzett játékos tapasztalat képezi. A gyermeki kíváncsiságból eredő érdeklődésre épülő ismeretszerzésnél a gyermekek meglévő ismereteire támaszkodunk. Úgy szervezzük a mindennapjainkat, hogy a gyerekek cselekvő részesei legyenek a felkínált folyamatoknak, a kíváncsiságukból eredő érdeklődésre épülő ismeretszerzés változatos formáit biztosítjuk. A játék a legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenység, melyhez elegendő időt, eszközt biztosítunk. Aktuális érzelmi állapotukhoz igazítva ajánlunk fel olyan tevékenységeket – alkotás, zenei és irodalmi élménynyújtás, mozgásos játék – mely a többoldalú érzékszervi megtapasztalást és a felfedezést biztosítja. Cselekvésbe ágyazottan bővítjük az ismereteiket, és fejlesztjük a megismerő funkciókat.

6. Kiemelt szakmai célkitűzések

Bölcsődénk elhelyezkedése, tágabb közege, tárgyi környezete, pedagógiai tevékenységrendszer segíti a külső világ tevékeny megismerését, a gyermekek és általuk a családok környezettudatos magatartásának alakítását. A fizikai és érzelmi biztonság megteremtésével, ingergazdag környezettel tesszük lehetővé, hogy a gyerekek nyitottan, érdeklődéssel fordulhassanak környezetük felé. Sok lehetőséget kínálunk tapasztalatszerzésre, a környezet megismerésére. Követhető, pozitív mintát nyújtunk. Célunk, hogy az intézményünkbe járó gyermekek változatos tevékenységek által olyan képességek, attitűdök birtokába jussanak, amelyeket a mindennapi életben és intézményünkből kikerülve az óvodai élet folyamán is képesek hasznosítani.

Külső világ tevékeny megismerése

Bölcsődénkben a külső világ felfedezését a gyermekek megismerési vágyára építjük. Saját tapasztalataik, megfigyeléseik által ismerjék és értsék meg az őket körülvevő, a bölcsődei környezet által kitágult világot. A közvetlen ismeretszerzéshez biztosítjuk a feltételeket, a

környezethez kapcsolódó pozitív szokásokon keresztül környezetorientált attitűdöt alapozzunk meg.

Cél:

- Megismertetjük a gyermekeket azzal a környezettel, amelyben a hétköznapokat töltik. Biztosítjuk, hogy az élő és élettelen környezetet változatos tevékenységeken keresztül ismerjék meg. Az aktivitást a kisgyermeknevelőkkel töltött együttlét motiválja, akik törekednek a szeretetteljes érzelmi nevelésre, segítik személyes példamutatással a szocializációt. Az együtt töltött időben a gyermekek ismereteit gyarapítják: spontaneitásra épülő élménynyújtással, kötetlen szemlélődés, vizsgálódás, folyamatos és alkalmi megfigyelések által. A gyermekek felfedezéseit, tapasztalatait bővítik az egyéni gondozási helyzetekben, a kötetlen játékok alkalmával, a közös ünnepi alkalmakkor. Sokszínű témafeldolgozással törekszünk arra, hogy a bölcsődénkbe járó gyermekek életkoruknak megfelelően megismerjék, megszeressék szűkebb – tágabb környezetüket, biztonsággal eligazodjanak benne és vigyázzanak azok értékeire.
- Pozitív érzelmi viszony kialakítása a természethez, és az emberi alkotásokhoz. A környezet megismerése során célunk, hogy felhívjuk a gyermekek figyelmét azok értékeire és szépségére. Tartalma felöleli a belső és külső környezetből mindazt, ami a kisgyermek számára megtapasztalható és megérthető. A természetes környezethez fűződő viszony magába foglalja a növények, állatok megismerését, szeretetükre nevelését. Tudatosan törekszünk arra, hogy a gyermekek minél több élményt gyűjtsenek az udvari környezetben, ahol megfigyelésekre, tevékenységekre adunk lehetőséget. A természetes környezetet a különböző évszakokban ismertetjük meg, és oldalúan, komplex módon dolgozzuk fel: állatok, növények, termések, időjárás, évszakok jellemzői.
- Az évszakokhoz kapcsolódó jeles és ünnepnapok kiemelkednek a családok életében, a bölcsődénkben folyó nevelőmunkánk pedig kiegészítik a hagyományos családi ünnepeket. Célunk, hogy a jeles napokra való készülődésbe sokoldalúan bekapcsolódjunk és a tevékenységeken keresztül megismerjék a gyermekek azok tartalmi elemeit.
- Bölcsődénkben a sajátos nevelési igényű és normál fejlődésű gyermekek együttnevelése a nap egészében együtt valósul meg. Az ép gyermekekkel való

interakciók fejlesztő hatása biztosítja az eltérő fejlődésmenetű gyermekek fejlődését. Az ép gyermekek pedig tapasztalatokat szereznek a másságról, egymás elfogadásról, és új morális értékeket ismernek meg.

- A mindennapok során együtt fedezik fel az őket körülvevő világot, olyan tapasztalatokat szereznek a környezetükről, amely a bölcsődénkben minden gyermek számára hozzáférhető.
- A környezettudatos magatartás alakítása, a környezeti érzékenység felkeltése, a környezet értékeinek felismertetése, tapasztalat és ismeretszerzés formáinak biztosítása által. A természetes udvari környezet alkalmas arra, hogy a szabadban változatos módon tevékenykedjenek a gyermekek, és sokféle tapasztalatot szerezzenek az élővilágról. Miközben megismerik a növényeket és állatokat, azok szeretetére és óvására neveljük őket. Megfigyeljük a természet évszakonkénti változásait, az ehhez kapcsolódó alkalmi tevékenységekkel a környezet alakítását célozzuk meg, a helyi növény és állatvilágot megismerését segítjük.

A környezet aktív megismerését az alábbi területeken valósítjuk meg:

- Természeti környezet.
- Jeles napok és ünnepek.
- Környezettudatos magatartás alakítása.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált fejlesztése a környezet aktív megismerése által.

Természeti környezet

Évszakok folyamatos megfigyelése időjárás, természet változásai és jellemzői. Megfigyeljük és beszélgetünk az évszakok változásairól /tavasz, nyár, ősz, tél/. A csoportszobákat évszakoknak megfelelően díszítjük. Megfigyeljük és beszélgetünk az időjárás – öltözködés kapcsolatáról. A gyermekek környezeti érzékenységét apró cselekedetekkel mélyítjük, télen madáretetést, minden évszakban az itatásukat a gyermekekkel együtt valósítjuk meg. Terményeket, virágokat, növényeket gyűjtünk együtt /makk, dió, toboz, falevelek. A családokat is bevonjuk ezekbe a folyamatokba, és arra kérjük őket, hogy családi kirándulások alkalmával ők is gyűjtsenek terményeket, és osszák meg velünk azokat. A gyűjtögetett terményekből is dekorációt készítünk, miközben tulajdonságaikkal, felhasználhatóságukkal ismertetjük meg a gyerekeket.

A bölcsődénk udvara lombos fákkal és bokrokkal tarkított, így az itt élő növények, állatok megfigyelésére adnak lehetőséget. A növényvilág változatossága /bokrok, lombhullató és örökzöld növények/ az évszakváltozás jellegzetességeit hordozzák magukon, amik alkalmi és folyamatos megfigyelésekre adnak lehetőséget.

A madarak, bogarak és rovarok jellemzőit, tulajdonságait, szokásaikat, táplálkozásukat a kisgyermeknevelőinkkel együtt fedezik fel a gyermekek, miközben a kerti élővilághoz fűződő pozitív viszonyt alakítjuk ki bennük.

Tavasztól őszi az udvari munkákat megfigyeljük, /fűnyírás, sepregetés, levélgyűjtés, tereprendezés/, lehetőség szerint a gyerekek játékos részvételét is megvalósítjuk. A tárgyi környezetben minél több természetes anyag használatára törekszünk. Beszélgetéseken, képnézegetéseken, a környezet tevékeny megismerésén túl igyekszünk a vizuális nevelést, a zenei és irodalmi nevelést, valamint a játékos testnevelést is átszőni ezzel a szellemiséggel. Kisgyermeknevelői közösségünk a magyar népi gyermekdalok és mondókák gazdagságát ismerve, abból merítve tudatosan épít annak nevelő és személyiséget gazdagító hatására, ebben a korai- alapozó életszakaszban. A felhasznált dal- és mondókaanyag témája kapcsolódik az évszakokhoz, jeles napokhoz, ünnepekhez, valamint a növényekről, állatokról szólnak. A mesélésre, verselésre alkalmas helyzetek alakítását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és az ebből fakadó igények határozzák meg. A vizuális nevelésben helyet kapnak a természetes alapanyagok, melyeket együtt gyűjtünk, és felhasználunk az alkotó tevékenységek folyamán pl.: falevelekből képek készítése, gyümölcs- zöldség nyomda készítése, használata.

Jeles napok és ünnepek

Az ünnepek elsősorban családi ünnepek. Tudjuk, hogy az igazi nagy öröm, a nagy ünneplés családi körben éri a gyereket. Mi az ünnepekre való készülődésbe kapcsolódunk be, együtt készülünk a gyerekekkel a jeles napokra, és közösségi ünneppé varázsoljuk azokat. Sokoldalúan dolgozzuk fel a jeles napok tartalmi elemeit; a gyerekekkel együtt egyedi dekorációkat alkotunk. Kellékeket és eszközöket készítünk, gyurma, festék, papír /tépés, ragasztás / felhasználással. Beszélgetésekkel, zenei és irodalmi élményekkel tesszük teljessé az ünnep átélését, megélését és feldolgozását. A gyermekek spontán kezdeményezésére építve segítjük az alkotókedvet, a készség kibontakozását. Az eszközöket a nap bármely szakában hozzáférhetővé tesszük, hogy a gyermekek tevékenységi- és megismerési vágyát kielégítsük. Közös ünnepi alkalmak: Mikulás, Adventi készülődés, Farsang, húsvéti készülődés. A programok a családok igényeihez igazodó többlet-lehetőségek a családi nevelés segítése, a

család és a bölcsőde közötti kapcsolat erősítése érdekében. A családokkal együtt szervezett programjaink is tevékenységközpontúak: őszi, karácsonyi, húsvéti, gyermeknapi családi délutánok.

Környezettudatos magatartás alakítása

A környezetbarát attitűd alakítása tevékenységeken keresztül valósul meg bölcsődénkben. Szeretnénk elérni, hogy a gyermekek megismerjék és szeressék a természetet. Törekszünk minden ismeretet átadni, ami a természettel /madarak, fák, bokrok, virágok/ és természeti elemekkel /víz, levegő, föld/ kapcsolatos. Megóvásukra is felhívjuk a figyelmüket. Intézményünk külső környezete is környezetbarát, fák, virágok, bokrok gazdagítják környezetünket. A szabad mozgástérben az udvari játékeszközök is természetbarát anyagból készültek. A belső környezet egy részében a világító testek takarékosak, a bútorok, a használati tárgyak és játékok természetes anyagból készültek. Mind a külső, mind a belső környezet tiszta, higiénikus. A gyermekek gondozási tevékenységek közben - a kisgyermeknevelő figyelmét élvezve - ismerkednek meg a higiéniai szokásokkal, megerősítést kapnak a jó szokások. Önmaguk tisztán tartásával is védik a közvetlen környezetüket, a cipőcsere, a kézmosás is alapeleme a környezettudatos magatartásnak. Bölcsődénk szelektíven gyűjti a szemetet. A gyerekekkel is szeretnénk ezt megismertetni, ehhez szükséges eszközöket beszerezni. A jövőben szeretnénk a környezettudatos szemlélet szerint alakítani a bölcsődei környezetet, és ehhez kapcsolódó ötletre, javaslatokra nyitottak vagyunk. A kisgyermeknevelők feladata, hogy tegyék lehetővé a gyermekek számára a környezet tevékeny megismerését. Biztosítson elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközöket a spontán és szervezett tapasztalat, - és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására. Segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában, továbbá a fenntartható fejlődés érdekében helyezzen hangsúlyt a környezettudatos magatartásformálás alapozására, alakítására.

A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált fejlesztése a környezet aktív megismerése által

A bölcsődénkben teljes integrációban történik a sajátos nevelési igényű gyermekek gondozása. Egészséges bölcsődei csoportban egy vagy két sérült gyermeket látunk el, a csoport létszáma maximum tíz fő. A sajátos nevelési igényű gyermekeknek beszoktatásától fogva egy kisgyermeknevelője van - aki a gyermek fejlődését nyomon követi, segíti,

együttműködik a gyógypedagógussal, és a kisgyermeknevelői teammel. Vezeti a gyermek fejlődési naplóját, üzenő füzetét, és aktívan részt vesz a csoportos foglalkozásokon. A saját kisgyermeknevelő nagy hangsúlyt fektet a gyermek beszoktatására, adaptációjára.

A folyamatosan bővülő tárgyi biztosítják az intézményünkben, hogy minden gyermek aktívan fedezze fel a környezetét, ismerje meg önmagát és társait. Az együttnevelés során – integráció révén az eltérő fejlődésmentű kisgyermek meg tapasztalják, hogy ők mások; konfliktuskezelő stratégiákat sajátítanak el, felismerik a saját érdekeiket, és azok érvényesítését. Megsokszorozott szociális kölcsönhatások révén társadalmilag elfogadott magatartás repertoárokat ismernek meg. Fejlődik az alkalmazkodó képességük, szocializációjuk is magasabb szintet ér el. Az ép gyermekek tapasztalatokat szereznek a másságról, kialakulnak olyan morális értékek, mint az empátia, a tolerancia. Megismerik az együttműködés formáit, elfogadóvá válnak. Erősödik az önismeretük, önértékelésük, és fejlődik az alkalmazkodó képességük. A korai fejlesztés, a rehabilitáció részeként a 0-6 éves korú eltérő fejlődés mentű (sajátos nevelési igényű - SNI) gyermekek tervszerűen felépített komplex programja, amely diagnosztikai vizsgálatot, gyógypedagógiai fejlesztést-oktatást és különböző terápiás szolgáltatásokat foglal magába. A korai fejlesztés célja, hogy megelőzze a tünetek manifesztálódását, újabbak kialakulását. Elősegíti a gyermek képességeinek, készségeinek fejlődését, megteremti a jobb életminőség lehetőségeit. Segít beilleszkedni a lehető legtökéletesebben a SNI gyermeknek az épek társadalmába. Bölcsődénkben a korai fejlesztést utazó gyógypedagógus végzi a tanév rendjéhez igazodva egyéni fejlesztési terv alapján, a kialakított fejlesztő szobában egyéni vagy mikro csoportos formában. A gyermekek fejlődéséről a kisgyermeknevelők és a gyógypedagógus tájékoztatják egymást, az elérendő célokat egyeztetik. Az integrált nevelés és a korai fejlesztés, támogatást és segítséget nyújt a sajátos nevelési igényű gyermeket nevelő családoknak, csökkenti az egyén és a társadalom terheit. A sajátos nevelési igényű gyermekek számára a bölcsődei élet kezdetével növekszik a társadalomba való beilleszkedés esélye. A gyógypedagógus komplex fejlesztésekkel egészíti ki a kisgyermeknevelők munkáját. A célunk az ép és egészséges gyermekek esetében is az érzelmi biztonság megteremtése, a közös tevékenységekre épülő, közös élmények nyújtása, a környezet aktív megismerésének lehetővé tétele, a gyermekek kompetenciáján alapuló tapasztalatszerzés, kommunikáció, tolerancia, empátia élményének átélése.

7. A nevelés főbb helyzetei

Alapvető szempont, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvétellel motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosító legyen. Valamennyi tevékenység, élethelyzet

alakításának módszertani alapja az egyéni bánásmód érvényesítése, a gyermek pozitív önállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítése.

- Tanulás

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak bölcsődénkben nincs helye. Bölcsődei nevelésünk területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. Tanulás, minden olyan tapasztalat-, illetve információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, illetve a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenységekbe ágyazottan történik. A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés. A kisgyermekkorai tanulás szinterei a természetes élethelyzetek, a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és a kommunikáció. A tanulás formái az utánzás, a spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás. A kisgyermeknevelőnek a sajátos nevelési igényű gyermekek esetében szem előtt kell tartania, hogy náluk más jellegű és hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat. A beszéd a kisgyermekkorai tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Figyelembe kell venni azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, akiknek nem a magyar az anyanyelvük.

- Gondozás

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek fizikai, testi szükségleteinek maradéktalan kielégítése. A személyes és a szociális kompetenciák kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicséréssel jutalmazza, ami növeli az együttműködési kedvet. A gondozási helyzetekben sem érvényesülhet teljesítményelvárási. Lényeges, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre, mivel az egyes mozzanatok megtanulása gyakorlást igényel. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önelfogadásra, a személyiség egészséges alakulására. A gondozás minősége jelentős mértékben befolyásolja a szokások kialakulását és az önállósodási folyamatát.

- Játék

A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, ami segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődést. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást.

A kisgyermeknevelő a gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, esetenként mintát nyújt, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok alakulására. A kisgyermeknevelővel, a többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

- Mozgás

A csecsemő- és kisgyermekkor az alapvető mozgásformák kialakulásának és fejlődésének időszaka. A kisgyermek mozgásigénye rendkívül nagy, számukra örömforrás a mozgás. Ezért a szobában és az udvaron is biztosítani kell a minél nagyobb mozgásteret, a mozgásfejlesztő játékokat. A játékeszközökkel szemben elvárás, hogy felkeltsék az érdeklődést, fenntartsák a mozgásaktivitást és használatuk biztonságos legyen. Biztosítani kell a környezet balesetmentességét és a veszélyforrások kiküszöbölését. A csecsemőknek olyan játszóhelyet biztosítunk, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésre, például: hempergő, elkerített szobasarok. A nagymozgásos játékokra a szabadban, az udvaron és a teraszon több lehetőség nyílik, mint a szobában. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a kisgyermeknek, annál nagyobb örömet lelik a játékban.

A mozgásfejlesztő eszközök használata során a kisgyermek szabadon próbálhatja, végezheti az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel lehetőséget ad a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására.

- Mondóka, ének

Bölcsődei ellátásunk sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés során. A kisgyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket kelt, örömeleményt, érzelmi

biztonságot ad a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez.

- Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi és értelmi fejlődésére (ezen belül a beszéd, a gondolkodás, az emlékezet és a képzelet fejlődésére), valamint a szociális fejlődésére. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így egyszerre feltétele és eredménye a kisgyermek alapvető érzelmi biztonságának. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. A közös mesélés élménye segíti az aktív szókincs kialakulását és a világról való ismeretek megszerzését. Bölcsődénkben a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van. A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban.

- Alkotó tevékenységek

Az öröm forrása maga a tevékenység – az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés –, nem annak eredménye. A kisgyermeknevelő feladata a tárgyi feltételek és elegendő idő biztosítása, az egyes technikák, eszközhasználat megmutatása, a kisgyermek pillanatnyi igényének megfelelő technikai segítségnyújtással az alkotókedv ébrentartása.

A kisgyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével a kisgyermeknevelő segíti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődés fenntartását és az alkotásból fakadó öröm személyiségfejlődésre gyakorolt pozitív hatásainak érvényesülését. A leggyakoribb alkotó tevékenységi formák: gyöngyfűzés, nyomhagyó eszközök használata, firkálás, gyurmázás, ragasztás, gyűrés, tépés, ujjfestés vagy vastag ecsettel festés. Ezeket a kisgyermeknevelő külön tervezi, és készíti elő.

- Egyéb tevékenységek

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. babafürdetés, viráglocsolás, őszi falevelek gereblyézése, karácsonyi süteményszaggatás, gyümölcssaláta készítése stb.). Az öröm forrásai az „én csinálom” élményének, az együttességnek, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A kisgyermeknek bármikor bekapcsolódhatnak, és bármikor kiléphetnek, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. Ezek a

helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, ok-okozati összefüggések felfedezésére, megértésére.

8. A nevelés megvalósításának feltételei

• „Saját kisgyermeknevelő” - rendszer

A biztonság és a stabilitás megteremtésének ez az alapja. A bölcsődébe lépéskor, majd végig a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ugyanaz a kisgyermeknevelő segíti, gondozza, neveli a gyermekeket.

A kisgyermeknevelő a bölcsődei nevelés szakembere, aki személyiségével, nevelői attitűdjével mintát jelent a családok és a gyermekek számára egyaránt. A „saját kisgyermeknevelő” szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermek nevelője (felmenőrendszer). Ő kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését, tartja számon az egyes fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt és felelősséggel tartozik a rábízott gyermekekért. A „saját kisgyermeknevelő” - rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját kisgyermeknevelő” segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

• Gyermekcsoportok szervezése

Bölcsődénkben a gyermekcsoportok létszáma jogszabály által meghatározott. Az előírtnál magasabb csoportlétszám nem fogadható el, mivel a minőségi bölcsődei nevelést az életkornak és a sajátos igényeknek megfelelő felnőtt-kisgyermek arány garantálja. A bölcsődei nevelés alapelveinek megfelelően a kisgyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermekcsoportba jár. Életkor szerint homogén és vegyes csoportok egyaránt előfordulnak. A gyermekek felvétele a közzétételi időben jelentkezéssel történik. Elsősorban a településen élő, munkahellyel rendelkező szülők gyermekének felvételére kerül sor. A szülős beszoktatással segítjük az új környezethez, személyekhez való alkalmazkodást a gyermekek számára.

• Napirend

A jól szervezett, folyamatos, ugyanakkor rugalmas napirend a kisgyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, kiszámítható, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását biztosítja, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül az egyes kisgyermek igényeit úgy biztosítjuk,

hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalalmát is biztosítja.

A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők is.

A napirend kialakításának további feltételei a személyi állandóság („saját kisgyermeknevelő”-rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a bölcsődei dajkával való összehangolt munka, a kisgyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele.

9. Tájékoztatás helye, módja

Az Intézményünkben folyó munkáról, aktuális eseményekről, változásokról a szülőket a szülői értekezletek, szülőcsoportos beszélgetések, a napi találkozások alkalmával tájékoztatjuk, valamint a faliújságra kihelyezett tájékoztatókkal értesítjük. Minden csoportban szülői munkaközösségi tagot (2 fő) választanak a szülők maguk közül, akik folyamatosan tartják a kisgyermeknevelőkkel a kapcsolatot, és e-mailben értesítik szülőtársaikat.

Családlátogatás

A családlátogatás az első meghatározó kapcsolatfelvétel a család, a szülő, gyermek és a kisgyermeknevelő között. Lehetőséget biztosít a szülők és a kisgyermeknevelő kölcsönös ismerkedésére, a jó együttműködést szolgáló bizalom megalapozására. A családlátogatás nem csak a kölcsönös bemutatkozás, ismerkedés színtere. Ekkor nyílik lehetőség az első közös feladat megbeszélésére, mely a gyermek bölcsődei beszoktatását készíti elő. A kisgyermeknevelő részletesen tájékoztatja a családokat a szülővel történő fokozatos beszoktatási módszer előnyeiről. Fontos, hogy a kisgyermeknevelő tudatában benne legyen, hogy viselkedése, mozdulata, minden szava, megnyilvánulása, meghatározó a családdal való bizalomra épülő kapcsolat kialakításánál. A családlátogatások időpontját úgy ütemezzük, hogy lehetőleg a család minden tagja otthon tartózkodjon, és a gyermek is ébren legyen, vagyis a késő délutáni órákra. Családlátogatás alkalmával a kisgyermeknevelők részletesen megosztják a szülőkkel a beszoktatás lépéseit, és felkészítik a szülőt is a beszoktatásra. Megbeszéljük, hogyan zajlik a napirend, és hogyan segíthetik mindketten - a gyermek egyéni igényeit figyelembe véve - az adaptáció folyamatát. Felkérjük a szülőt az üzenő füzet megnyitására, gyermekük bemutatása révén, mely a kölcsönös ismerkedés további eszköze lesz. A családlátogatás során megszerzett ismeretek birtokában a kisgyermeknevelők felkészülnek a gyermek fogadására. A kiválasztott jel alapján előkészítik a gyermek

gondozásához szükséges tárgyi feltételeket (kiságy, takaró, törölköző, fésűtartó, stb.), és megtervezik a gyermek bölcsődei érkezését.

Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya, az apa vagy más családtag jelenléte biztonságot ad, segíti a kisgyermeknevelő és a gyermek között az érzelmi kötődés kialakulását, ezzel a gyengéd átmenetet, az új környezethez való alkalmazkodást. A szülővel történő fokozatos beszoktatás folyamata során a kisgyermeknevelő tovább építi a bizalmi kapcsolatot, a szülő információt nyújt a bölcsődei nevelés tartalmáról és a kisgyermekfejlődés sajátosságairól.

Napi kapcsolattartás

A napi kapcsolattartás célja a rövid, kölcsönös informálás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról. Az egyéni igények, kérések megfogalmazására is ezen alkalmakkor kerül sor. Az interakciós helyzetet a pozitív hangvétel jellemzi, de a negatív eseményekről is tényszerű tájékoztatás történik, a szakmai etikai szabályoknak és az időkereteknek megfelelően.

Egyéni beszélgetés

Az egyéni beszélgetés a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását szolgáló találkozási forma. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, az intézményvezető. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben kérhető egyéb szakember közreműködése.

Szülőcsoportos beszélgetések

A szülőcsoportos beszélgetések a bölcsődei nevelési évenként legalább 2 alkalommal szervezett tematikus beszélgetések a csoportba járó kisgyermek szüleit foglalkoztató aktuális nevelési témákról. A csoportos beszélgetéseket a kisgyermeknevelő vezeti, a szülőkkel kialakított partneri viszonyra építve. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok továbbgondolására, ezáltal a saját viselkedésrepertoár bővítésére. A kisgyermeknevelőtől kapott indirekt megerősítések befolyásolhatják a szülők nevelési szokásait.

Szülői értekezlet

Bölcsődén belül a szülői értekezlet a szülők általános és az adott gyermekcsoportra vonatkozó tájékoztatását, valamint a gyermekeket érintő, a szülőkkel közösen meghozandó döntések elősegítését szolgálja.

Egy nevelési éven belül három alkalommal célszerű szülői értekezletet tartani (beszoktatások előtt, a beszoktatásokat követően és a nevelési év vége felé), de a bölcsődét, vagy az adott gyermekcsoportot érintő különleges helyzetekben rendkívüli szülői értekezlet összehívására is sor kerülhet.

Indirekt kapcsolattartási formák

Az indirekt tájékoztatási formák jól kiegészítik a direkt kapcsolattartási formákat. Az írásbeli tájékoztatók, hirdetőtáblák, szórólap, közösségi oldalakon való megjelenések lehetőséget adnak az ismeretterjesztésre. Különböző szervezett, közös programok.

Üzenő füzet

A bölcsődében az üzenőfüzet vezetésére különösen nagy hangsúlyt fektetünk. A szülő beleírja gyermeke egyéni szokásait, beszédének és mozgásfejlődésének rövid leírását, valamint a gyermek napirendjét. A kisgyermeknevelők arra törekednek, hogy a bejegyzésekben tükröződjön a gyermek személyisége, nyomon követhető legyen fejlődése. Beírják a gyermek szociális, érzelmi, értelmi, testi fejlődésének legfontosabb jellemzőit, szokásait. Az üzenőfüzetet színesítik névnapi, születésnapi és gyermeknapi köszöntésekkel, versekkel. Ide kerülnek a gyermekek által készített alkotások, saját rajzok. Otthon ezeket, a szülőkkel közösen nézegethetik.

10. A bölcsőde kapcsolatrendszere

A szakmai munka fejlődését, a tudásmegosztást, a jó gyakorlatok elterjedését biztosítja a bölcsődék egymás közötti szoros együttműködése. A kistérségben, a megyében működő bölcsődékkal, rendszeres, egymást segítő, támogató szakmai kapcsolat kialakítására törekszünk.

Bölcsőde és az óvoda kapcsolata lehetővé teszi egymás szakmai elveinek, céljainak megismerését, megértését. Fontos a szakmai kompetencia elismerésén alapuló partneri viszony előtérbe helyezése. Mindezek a kisgyermek érzelmi biztonsága folyamatos fejlődésének fenntartását szolgálják, intézményváltásnál segítenek az új környezetbe történő beilleszkedésben.

A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatokat alakítunk ki mindazokkal az intézményekkel, melyekkel a családok kapcsolatba kerülnek / kerülhetnek.

Többek között:

- Védőnői Szolgálattal,
- Háziorvossal,
- Gyermekjóléti Szolgálattal,
- Nevelési Tanácsadóval,
- Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottsággal
- Bölcsődei Módszertani Szervezettel
- Megyei Módszertani Tanácsadóval
- A településen működő intézmények, civil, egyházi szervezetek szakmai segítése, és együttműködése is hozzájárulhat a bölcsődei ellátást igénybe vevő családok szükségleteinek, esetleges speciális igényeinek kielégítéséhez.

11. Az ellátás igénybevétele

Az ellátás igénybevételének módja

A szolgáltatás igénybevétele önkéntes. A szülő jelentkezését követően a gyermek felvétele a történik. A bölcsődei ellátást az olyan gyermekek számára biztosítjuk, akiknek szülei (nevelői, gondozói) munkahellyel rendelkeznek, vagy képzésben továbbképzésben vesznek részt, ezért gyermekük felügyeletéről nem tudnak gondoskodni. A felvételi eljárás során a szülő munkáltatói igazolást és szándéknyilatkozatot nyújt be, melyben igazolja, hogy a felvételi kiírás követelményeinek megfelel. A felvétel a szülő írásbeli kérelme alapján történik, melynek módját, határidejét és rendjét a fenntartó minden évben közzé teszi a honlapján. A felvételt nyert gyermekek szülei a számukra tartott értekezleten kapnak tájékoztatást a bölcsődei életről, az igénybevétel további módjáról, majd megkezdik gyermekük beszoktatását a bölcsődébe.

- a szülők egész évben jelentkezhetnek,
- a felvétel általában április végén történik a következő nevelési évre.
- Az ellátást igénybe vevők, az ellátást nyújtó kötelezettségzegése és a szolgáltatás igénybevételével kapcsolatos problémák esetén panasszal élhetnek, melyet a szolgáltatás vezetőjéhez lehet szóban vagy írásban benyújtani.

A bölcsődei felvétel rendje

A bölcsődei nevelési év szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tart. Bölcsődébe felvehető: minden olyan kisgyermek, akinek szülei, nevelői, gondozói valamilyen ok miatt nem tudják biztosítani a napközbeni ellátást. Előnyben kell részesíteni a felvételi eljárás során azon kisgyermeket, akinek szociális- vagy egyéb ok miatt egészséges fejlődése érdekében szükséges a bölcsődei nevelés, gondozás.

A bölcsődei felvétel során előnyben kell részesíteni azt a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket, akinek szülője vagy más törvényes képviselője igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll. Védelembé vétel esetén a gyámhatóság kötelezi a szülőt, hogy folyamatosan vegye igénybe a gyermekek napközbeni ellátását.

A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával

- a körzeti védőnő,
- a házi gyermekorvos vagy a házi orvos,
- a család- és gyermekjóléti szolgálat,
- a gyámhatóság is kezdeményezheti.

A bölcsődei ellátás megszűnik

Az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén, ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, bölcsődében gondozható negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.

A sajátos nevelési igényű gyermek bölcsődei nevelésben, gondozásban legfeljebb annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amely évben a hatodik életévét betölti. Ha a harmadik életévét – január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott bölcsődei nevelési év végéig, – ha szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő bölcsődei nevelési év végéig.

A gyermekek jogai:

- Biztonságos légkörben éljenek.
- Szeressék őket.
- A fejlődéséhez szükséges feltételek biztosítva legyenek.
- Szakember segítse fejlődésüket.
- Lehetőségük legyen a játékhoz, a tapasztalatszerzéshez.
- Veszélyhelyzetben azonnal segítséget kapjanak.

- Rendszeres egészségügyi felügyeletben részesüljenek.
- Rossz szociális helyzetben is minden segítséget megkaphassanak.

A szülő joga:

- Megválaszthassa azt az intézményt, melyre gyermekét rábízza.
- Ismerje az ott folyó gondozási - nevelési munkát.
- Tanácsot, tájékoztatást, választ kapjon kérdéseire.
- Megismerhesse a bölcsőde életét.
- Véleményt mondhasson a bölcsőde működéséről.
- A szolgáltatások teljeskörű igénybevétele.
- A tájékoztatáshoz, adatai védelméhez, a nyilvántartásba, dokumentumokba való betekintéshez.

A szülő kötelessége:

- Az intézmény házirendjét betartsa.
- A gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és intézményekkel együttműködjön.
- A fizetendő térítési díjat időben rendezze.

A személyes gondoskodást végzők jogai:

- Munkájukhoz a feltételek biztosítva legyenek.
- Részt vegyenek a továbbképzésekben, önképzésben, tudományos kutatásokban, munkájukat segítő kísérletekben.
- Megillessen őket a lelkiismereti szabadság.
- Tiszteletük és toleranciájuk legyen a gyermekhez és szüleikhez.
- Munkájukat a törvény előírta lehetőség, a szakmai irányelv, a jogszabályban rögzített bér, munkaidő és a bölcsődevezető irányításával végezzék.

Jogaik védelmét biztosítja:

- Az intézmény közalkalmazotti körében csak olyan személy állhat alkalmazásban, akivel szemben nem áll fenn a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi. XXXI. törvény kizáró tényezője.
- Az intézmény dolgozóinak munkahelyi etikáját, a Kisgyermeknevelők Etikai Kódexe fogalmazza meg.
- Az intézmény dolgozóit és vezetőjét panasztétel esetén munkáltatójuk és fenntartójuk védelme illeti meg a kivizsgálási időszak végéig.

- A dolgozók személyes adatai a személyes adatok kezelésére vonatkozó és titoktartási szabályok szerint kezeltek.
- Az alkalmazotti közösség munkaszervezése során különös figyelmet kap a család és házasság intézményének védelme. Különös védelem illeti továbbá a várandós anyát és a kisgyermeket nevelő anyát.
- A dolgozók érdekeinek figyelembevétele nem befolyásolja hátrányosan a bölcsődei ellátásban, valamint alapellátáson túli szolgáltatásokban résztvevő kisgyermekek érdekeit.

Kötelességeik:

- Alakítsák a bölcsőde életét, a gondozási - nevelési módszereket egyénre szabva alkalmazzák, önállóan alkalmazzák a módszertani elveket.
- Működjenek együtt a családdal, tartsák tiszteletben a családi nevelést.
- Az etnikum, a másfajta világnézet iránti tolerancia jellemezze őket.
- Hivatásbeli kötelességüknek érezzék a gyermekvédelmet.
- Szakmai és egyéni műveltségükkel alkalmazkodjanak a bölcsőde kollektívájához.

12. Szakmai felkészültség biztosítása

A bölcsőde elismertségének alapja, hogy az ott dolgozó szakemberek munkájuk iránt elhivatottak, szakmailag jól felkészültek legyenek, ismerjék a kisgyermek személyiségét, fejlődésük menetét, saját kompetencia határait, valamint megjelenésük bizalmat, magabiztosságot és szaktudást sugalljon. Mindennek csak úgy tudunk megfelelni, ha kisgyermeknevelőink folyamatos képzésben, önképzésben vesznek részt. A szociális, gyermekjólét és gyermekvédelmi tevékenységet végző szakemberek számára kötelező a szakmai továbbképzés, melyet az 1993. évi III. törvény szabályoz, a részletes szabályokat a 9/2000. (VIII.4.) SZCSM rendelet tartalmazza. A továbbképzési kötelezettség minősített továbbképzésen való részvétellel teljesíthető. A képzési ciklus alatt felsőfokú végzettség esetén 80, egyéb szakképesítés esetén 60 továbbképzési pontot kell megszerezni. A kötelező továbbképzések tervezése előre meghatározott ütemterv alapján történik.

Szívesen veszünk részt új szakmai ismereteket nyújtó tanfolyamokon, tréningeken, műhelymunkán, majd, a részt vevő kolleganők házi továbbképzéseken adják át a megszerzett információkat számunkra. A dolgozók tudásának frissítésére, bővítésére az intézményünk által szervezett szakmai napokon való részvétellel is lehetőség nyílik. Minden hónapban házi továbbképzést szervezünk, mely tematikáját tekintve szorosan kapcsolódik az

aktualitásokhoz, pl.: bölcsődei beilleszkedés folyamata, tapasztalata, dokumentáció, óvodába való távozás, valamint a szakmai célkitűzéseink megvalósítási folyamataihoz.

A fenntartói jóváhagyás után a program életbe lép.

Program hatálya: 2022 – 2027.

Aktualizálása folyamatos.

Felülvizsgálat esedékessége: 5 év

Harkály Gyuláné
intézményvezető

Berecz János
fenntartó

Kelt: Gávavencsellő, 2023. március 01.

MELLÉKLET

MEGÁLLAPODÁS

gyermek napközbeni ellátása/bölcsődei ellátás igénybevételéhez

1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról 32. §., 33. §., 35. §., 37. §., 41. §, 68 §. (3), 138. §., 146 §. -151 §., 148. §. 328/2011. (XII. 29.) Kormány rendelet 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 43. §. (3)

mely létrejött egyrészről a Gávavencsellői Csicsergő Óvoda és Bölcsőde intézmény vezetője

másrészről:

szülő (törvényes képviselő):.....

leánykori név:.....

születési hely, idő:.....

anyja neve:.....

lakcím:

sz. íg. sz.:.....

telefonszám:.....

között a mai napon az alábbi feltételek szerint.

A gyermek adatai:

neve.....

születési hely, idő:.....

anyja neve:.....

lakcím:.....

TAJ:.....

Intézményünk a bölcsődei ellátást.....napjától

kezdődően aév végéig biztosítja.*

Igénybevétel módja:

- önkéntes*
- javasolt* (védőnő, gyermekorvos, gyermekjóléti szolgálat, gyámügy)

* A megfelelő aláhúzendő.

TAJ alapú elektronikus nyilvántartás működik a bölcsődében a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal alapján, melyről a szülő tájékoztatva van. /TAJ szám alapján vannak nyilvántartva a rendszerben, napi jelentési kötelezettségünk van a gyermekekről/.

Megállapodás tárgya:

1. Az intézmény fenntartója 4472 Gávavencsellő, Kápolna utca 3. szám alatt a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások keretében napos bölcsődét működtet. Az intézmény a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal, Szociális és Gyámhivatala által kiadott működési engedéllyel rendelkezik.
2. Az intézmény a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelő ellátásokat nyújtja.
3. A bölcsődei ellátás keretében az intézmény biztosítja a gyermek számára: szakszerű, gondozást, nevelést, testi-lelki szükségletek kielégítését, fejlődését és a szocializáló segítését. Napi négyzseri étkezést, fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezetet, egészségvédelmet, egészségnevelést, kultúrhygiénés szokások kialakulásának segítését. Egyéni bánásmódot, állandóságot (kisgyermeknevelő), megfelelő időt a szabadban való tartózkodáshoz, személyes higiéné feltételeinek biztosítását, korcsoportnak megfelelő játékeszközöket, bölcsődei orvosi ellátást, óvodai életre való felkészítést, felmerülő probléma esetén a segítségnyújtás lehetőségeit, a szolgáltatások elérhetőségeit.
4. A bölcsőde a szülő számára biztosítja: a házirend és az ellátás megismertetését, a beszoktatáshoz, adaptációhoz szükséges időt, feltételeket, tájékoztatást a gyermekével napközben történt eseményekről. Megismerhesse a gyermekcsoport életét, napirendjét. Megismerhesse a gyermek ellátásával kapcsolatos dokumentációkat /üzenőfüzet, egészségügyi törzslap, fejlődési lap és napló stb./. Tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon, panaszjog gyakorlása, szülőcsoportos beszélgetéseket, egyéni beszélgetéseket kisgyermeknevelővel, vezetővel, a személyes adatok védelmét, a titoktartást.
5. Az intézményvezető tájékoztatja továbbá a szülőt az alábbiakról: a gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását, és étkeztetését szervezzük meg azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő munkarendjéhez igazodik. (1997. évi XXXI. törvény 41. §. (1) bekezdés) a gyermek napközbeni ellátását különösen az olyan gyermek számára kell biztosítani: – akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége – akit egyedül álló vagy időskorú személy nevel, vagy akivel együtt három vagy több gyermeket nevelnek. – akinek a szülője, gondozója szociális helyzete miatt az ellátásról nem tud gondoskodni.

6. A szülő tudomásul veszi, hogy: a bölcsőde házirendjét betartja, valamint együttműködik az ellátásban közreműködő személyekkel, az érték- és vagyongörzés módja: a gyermekeknek ajtóval ellátott szekrénye van, a behozott játéktárgyakért, ékszerekért a bölcsőde nem vállal felelősséget. Az ellátás igénybevételéhez szükséges igazolásokat, dokumentációkat beszerzi, együttműködik a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel, a térítési díjra vonatkozó előírásokat betartja.

Térítési díj

1. A törvényben meghatározottak szerint (1997. XXXI. tv. 146.§ -151. §) a személyes gondoskodást nyújtó alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátása személyi térítési díjának megfizetésére a szülői felügyeleti joggal rendelkező szülő vagy más törvényes képviselő köteles, a jogviszony megkezdésének első napjától.

2. Intézményünkben a mindenkori hatályos – vonatkozó – jogszabályok alapján kell térítési díjat fizetni, melyet a Képviselő-testület rendeletben állapít meg.

3. Az ellátást igénylő tudomásul veszi, hogy az intézményben a napi gondozási térítési díjFt.

4. A fizetendő térítési díj összegéről az intézményvezető az ellátás igénybevételét megelőzően Gyvt.148.§ (3) tájékoztatást ad, mely tartalmazza a térítési díj megállapítására vonatkozó hatályos szabályokat is.

5. A térítési díjat havonként a tárgyhónapot követő 10-15. napjáig kell befizetni (328/2011. Korm. rend. 16. § (1). alapján), a díj beszedéséről a hivatal gondoskodik.

6. Étkezési kedvezmények: (jogosultságuk igazolásának esetében). A mindenkori hatályos jogszabály – vonatkozó – alapján vehetők igénybe. A hatályban lévő kedvezményekről az intézmény tájékoztatja a szülőket a beiratkozás során szóban és írásban.

Gyermekétkeztetés /1997. évi XXXI. törvény 151. §. (5) bekezdése alapján ingyenes:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő,
- tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
- olyan családban él, amelyben 3 vagy több gyermeket nevelnek,
- nevelésbe vételét rendelte el a gyámhatóság,
- olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér nettó összegének 130 %-át.

Térítési díj fizetésre kötelezett: igen/nem

A térítési díj fizetésének kezdete:.....

Az étkezési térítési díj összege:..... Ft/nap

A gondozási térítési díj összege:..... Ft/ nap

Összesen Ft/nap

Az ellátás megszüntetésének módja

A bölcsődei ellátás megszűnik: a szülő (törvényes képviselő) bejelentése alapján. Ha a gyermek betöltötte a 3. életévét és a bölcsődei gondozási-nevelési év végéhez ért. A gyermek testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében. Ha a felvételt követően a szülő a gyermeke részére a bölcsődei ellátást egybefüggően 15 napon át, bejelentés nélkül – igazolatlanul – nem veszi igénybe. A házirend többszöri súlyos megsértése esetén.

Az ellátás megszüntetéséről az intézményvezető írásban értesíti a szülőt (törvényes képviselőt). Egyet nem értés esetén a szülő (törvényes képviselő) az értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat. A fenntartó végrehajtható határozatáig az ellátást biztosítani kell. Az ellátás megszűnésekor a felek elszámolnak egymással, amely kiterjed: a térítési díj rendezésére, az intézmény tárgyi eszközeiben okozott szándékos károokra.

A panaszjog gyakorlásának módja: A gyermek, a gyermek szülője (törvényes képviselője), a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdek-képviselői és szakmai szervek a házirendben foglaltak szerint panasszal élhetnek az intézmény vezetőjénél vagy érdek-képviselői fórumnál az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében, a gyermeki jogok sérelme, az intézmény dolgozói kötelezettség szegése esetén. Az intézmény vezetője, illetve az érdek-képviselői fórum a panaszt kivizsgálja, és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjáról. A gyermek szülője (törvényes képviselője) az intézmény fenntartójához vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha az intézmény vezetője vagy az érdek-képviselői fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

Az intézmény vezetője: Harkály Gyuláné,

Elérhetőség: 06/42/333-642; 20/5192483

E-mail: ovodagava@gavavencsello.hu

Jelen Megállapodás a gyermek ellátásnak megszűnésével automatikusan hatályát veszti.
A Megállapodást és a tájékoztatást a felek – mint akaratukkal mindenben megegyezőt – tudomásul vették és aláírták.

.....
Törvényes képviselő/szülő

.....
Törvényes képviselő/szülő

.....
Intézményvezető

Kelt: Gávavencsellő, évhónap

Érdekképviselési Fórum Működési Szabályzata

I. Általános rendelkezések

1. A Szabályzat hatálya kiterjed a Gávavencsellői Csicsergő Óvoda és Bölcsőde csoportjaira.
2. Az intézmény e szabályzat alapján Érdekképviselési Fórumot hoz létre.

3. A hatályos szabályzatot ki kell hirdetni. Alkalmazásáért a szakmai vezető felelős.

II. Az Érdekképviselési Fórum működésének célja, feladata

1. Az Érdekképviselési Fórum (továbbiakban: Fórum) a bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek érdekeinek védelmét, képviselését szolgálja és végzi.

2. A Fórum működésének célja, hogy megteremtse a bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek szülei/törvényes képviselői, a fenntartó és az intézmény képviselői közötti együttműködés szélesebb körben értelmezett alapját. További cél, hogy a bölcsődei ellátással kapcsolatban esetlegesen felmerülő panasz, probléma mihamarabb azon a helyen nyerjen orvoslást, ahol felmerül.

3. A Fórum feladata, hogy: - megismerje a bölcsőde működését, struktúráját, szakmaiságát, feltételrendszerét, szakmai céljait, működtetésének körülményeit, - véleményt nyilvánítson a szakmai vezetőnél a gyermekeket érintő ügyekben, - a szülők/törvényes képviselők által hozzá benyújtott panaszt megvizsgálja, a hatáskörébe tartozó ügyekben döntsön, vagy tájékoztatást adjon a panasz orvoslásának lehetséges módjáról. Minderről 15 napon belül írásban tájékoztatja a panaszost. Intézkedést kezdeményezhet a szakmai vezetőnél, illetve a szervezeti felépítés szerint illetékes személynél/szervnél (intézményvezető, fenntartó, gyermekjogi képviselő, más hatáskörrel rendelkező szerv). A házirendben foglaltak szerint panasszal élhet a szakmai vezetőnél, illetve a szervezeti felépítés szerinti illetékes személynél (intézményvezető, fenntartó) az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében, valamint a gyermeki jogok sérelme, a bölcsőde dolgozóinak kötelezettségszegése esetén.

4. Az intézményvezető és a szakmai vezető a Fórum által jelzett panaszt kivizsgálja, illetékességi körén belül megteszi a szükséges intézkedést. Amennyiben ehhez nem rendelkezik kompetenciával, a megfelelő személyhez továbbítja azt. Mindenről 15 napon belül írásban tájékoztatja a Fórumot.

5. A panaszt tevő szülő/törvényes képviselő az intézmény fenntartójához, vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha a szakmai vezető - ill. a szervezeti felépítés szerinti illetékes személy -, vagy a Fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

III. Az Érdekképviselési Fórum szervezeti felépítése, megalakítása

- A Fórum szavazati jogú választott tagjai (Gyvt. 35.§ (2) bekezdésének b; c; d; pontja alapján): a bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek szülei/törvényes képviselői,
- a bölcsőde dolgozóinak képviselői,
- fenntartó képviselője

A Fórum tagjainak számát úgy kell meghatározni, hogy a szülők/törvényes képviselők száma nem lehet kevesebb a bölcsőde dolgozói képviselőinek és a fenntartó képviselőinek összlétszámánál.

A Fórum tagjainak száma:

- szülő/törvényes képviselő 2 fő
- bölcsődei dolgozók képviselője 1 fő
- fenntartó képviselője 1 fő

A szülők/törvényes képviselők képviselőire a szülők önmaguk tesznek javaslatot. A javasolt személyek közül csoportonként megtartott szülői értekezleten 1 főt választanak, egyszerű többségi szavazással. Szavazategyenlőség esetén ismételt szavazást kell tartani a legtöbb szavazatot kapott jelöltekre. A bölcsőde dolgozójának képviselőjét a dolgozók maguk közül választják. Az intézmény vezetője – mint első szinten kompetenciával bíró személy – nem lehet tagja a Fórumnak. A Fórum tagjának megbízása megszűnik, ha: - a szülő/törvényes képviselő gyermeke kikerül az ellátásból, - vagy az őt delegáló szülői kör visszahívja, - a bölcsőde képviselőjének közalkalmazotti jogviszonya az intézménynél megszűnik, vagy az őt delegáló munkahelyi kollektíva visszahívja. Tagváltás esetén az érintett oldal 1 hónapon belül új tagot választ/delegál.

IV. Az Érdekképviseleti Fórum jogköre, felelőssége

Az Érdekképviseleti Fórum jogköre:

- Döntési jogot gyakorol: tisztségviselőinek megválasztásában, hatáskörébe tartozó ügyekben.
- Véleményt nyilváníthat: gyermeket érintő ügyekben.
- Javaslatot tehet: a bölcsőde alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezésével, működtetésével, az ebből származó bevételek felhasználásával kapcsolatban.
- Panaszt tehet, illetve intézkedést kezdeményezhet: a szervezeti felépítés szerinti (szakmai vezető, intézményvezető), illetve egyéb illetékességgel bíró

személynél/szervnél (fenntartó, gyermekjogi képviselő, más hatáskörrel rendelkező szerv).

- Egyetértési jogot gyakorol: a bölcsőde házirendjének jóváhagyásánál.

Az Érdekképviselői Fórum felelősségi köre:

A Fórum felelős: törvényes működéséért, működési rendjének szabályosságáért, hatáskörébe tartozó döntéseiért.

A Fórum, intézkedést kezdeményezhet a fenntartónál, az intézmény ellenőrzését ellátó megyei gyámhivatalnál, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél/személynél.

VI. Záró rendelkezések

1. A Fórum tagjait tevékenységük miatt hátrány nem érheti.
2. A Fórum tagjai végzett tevékenységükért díjazásban nem részesülnek.
3. A Fórum működésének tárgyi feltételeit az intézmény biztosítja.
4. A Szabályzat az elfogadás napján lép hatályba és visszavonásig érvényes.

Az Érdekképviselői Fórum Működési Szabályzatát a tagok megismerték, elfogadták.